

Trao đổi KHKT - Hoạt động ngành

KẾT QUẢ CÔNG TÁC THÚ Y CỦA CỤC THÚ Y NĂM 2022

(Trích báo cáo tổng kết năm 2022 của Cục Thú y)

I. CÔNG TÁC KIỂM DỊCH ĐỘNG VẬT, SẢN PHẨM ĐỘNG VẬT (SPĐV)

1.1. Kiểm dịch động vật, sản phẩm động vật xuất khẩu

* Động vật xuất khẩu

Động vật thủy sản: Xuất khẩu hơn 52 triệu con động vật thủy sản các loại, trong đó: Cá cảnh xuất khẩu đạt hơn 12 triệu con, giảm mạnh so với năm 2021 gần 15 triệu con. Ấu trùng tôm giống xuất khẩu trên 48,21 triệu, tăng gấp 2,1 lần so với năm 2021. Nhìn chung, số lượng động vật thủy sản xuất khẩu trong năm 2022 tăng hơn so với năm 2021 (gấp 1,37 lần).

Số lượng gà giống xuất khẩu trong năm 2022 đạt 678.816 con, tăng 6,8% so với năm 2021.

* Sản phẩm động vật trên cạn xuất khẩu

Mật ong và sản phẩm ong xuất khẩu 28.629 tấn, giảm 46,34% so với năm 2021 là 53.353 tấn. Mật hàng sữa và sản phẩm chế biến từ sữa xuất khẩu đạt 14.699 tấn, giảm 49,72% so với năm 2021.

Thức ăn và nguyên liệu sản xuất thức ăn chăn nuôi đạt 96.762 tấn, tăng 3,6 lần so với cùng kỳ năm ngoái. Yến và sản phẩm từ yến đạt 266 tấn, tăng 52,87% so với năm 2021.

Trứng cút đóng lon đạt 689 tấn, tăng 55,2% so với năm 2021. Trứng vịt muối đạt 5,42 tấn (9.140.800 quả), giảm mạnh so với năm 2021 là 18,2 tấn (6.978.000 quả). Mật hàng lông vũ xuất khẩu đạt 10,74 tấn; giảm 11,94% so với cùng kỳ năm 2021.

* Sản phẩm thủy sản xuất khẩu: Xuất khẩu sản phẩm động vật thủy sản nhìn chung giảm 11,66% so với năm ngoái, đạt 306.958 tấn.

1.2. Kiểm dịch động vật, sản phẩm động vật nhập khẩu

Kiểm dịch nhập khẩu lợn giống đạt 3.719 con, giảm so với năm 2021 là 20.618 con. Gia cầm giống đạt 696.111 con, giảm so với năm 2021 là 903.626

con. Sản phẩm động vật thủy sản đạt 400.387 tấn, giảm 41,5% so với năm 2020 (684.774 tấn).

Thịt gia cầm làm thực phẩm đạt 133.055 tấn, tăng 0,74% so với cùng kỳ năm 2021 (132.071 tấn). Thịt lợn làm thực phẩm nhập khẩu 128.029 tấn, giảm 10,76% so với cùng kỳ 2021 (143.463 tấn). Thịt trâu, bò, cừu làm thực phẩm đạt 126.556 tấn, tăng 14,13% so với cùng kỳ 2021 (110.889 tấn).

1.3. Đào tạo, tập huấn, cấp thẻ kiểm dịch động vật

Chỉ đạo các Chi cục Thú y vùng mở 6 lớp tập huấn về công tác kiểm dịch, kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y và kiểm dịch thủy sản cho các tỉnh, thành phố. Cấp 169 thẻ KĐĐV cho công chức làm công tác kiểm dịch, kiểm soát giết mổ tại Chi cục Thú y/ Chăn nuôi và Thú y các tỉnh, thành phố và các đơn vị thuộc Cục.

1.4. Công tác kiểm tra chuyên ngành

Trong năm 2022, Cục Thú y đã chủ trì xây dựng 2 Thông tư sửa đổi, bổ sung các Thông tư quy định về kiểm dịch để tạo thuận lợi cho doanh nghiệp và tiếp tục cải cách công tác kiểm tra chuyên ngành theo chỉ đạo của Bộ Nông nghiệp và PTNT. Trong đó:

* Đối với động vật trên cạn: Giảm tỷ lệ lấy mẫu xét nghiệm bệnh đối với động vật nhập khẩu để làm giống, với tỷ lệ lưu hành bệnh ước đoán là 5% (giảm trên 90% so với trước đây lấy mẫu toàn đàn); gộp 5 mẫu thành 1 mẫu xét nghiệm.

* Đối với sản phẩm động vật trên cạn: Gộp 5 mẫu thành 1 mẫu xét nghiệm; giảm 66,7% chi phí xét nghiệm (so với trước đây là 3 mẫu xét nghiệm/lô hàng).

* Đối với động vật, sản phẩm động vật thủy sản: Tiếp tục cắt giảm hàng đã qua chế biến với tổng cộng 113 dòng hàng (chiếm 25% tổng số dòng hàng); sản phẩm động vật thủy sản nhập khẩu làm nguyên liệu để gia công xuất khẩu, sản xuất xuất khẩu (chiếm khoảng 80% tổng số lượng và khối lượng hàng thủy

sản nhập khẩu); động vật, SPĐV thủy sản thuộc diện ngoại giao; SPĐV thủy sản làm mẫu thử nghiệm, để trưng bày hội chợ, triển lãm; SPĐV thủy sản xuất khẩu bị triệu hồi hoặc trả về. Giảm 80% số lô hàng phải lấy mẫu và gộp 5 mẫu thành 1 mẫu xét nghiệm đã giảm chi phí xét nghiệm 80%.

1.5. Về thẩm định hồ sơ đăng ký xuất khẩu sản phẩm động vật vào Việt Nam

Trong 11 tháng, Cục Thú y đã tiếp nhận và xử lý 670 lượt hồ sơ của các cơ sở đăng ký xuất khẩu SPĐV thủy sản. Đã chấp thuận cho 219 cơ sở vào Danh sách các cơ sở được phép xuất khẩu SPĐV thủy sản làm thực phẩm vào Việt Nam. Yêu cầu bổ sung hồ sơ đối với 325 lượt cơ sở đăng ký xuất khẩu vào Việt Nam. Thực hiện cập nhật thông tin tên, địa chỉ, mã số, loại sản phẩm cho 126 cơ sở. Danh sách các cơ sở được phép xuất khẩu SPĐV thủy sản làm thực phẩm vào Việt Nam, được cập nhật thường xuyên và đăng tải trên website của Cục Thú y.

1.6. Kết quả triển khai thực hiện nhiệm vụ Hiệp định PSMA

Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan, xây dựng thủ tục hành chính trên công thông tin một cửa Quốc gia về nhập khẩu, tạm nhập, tái xuất, chuyển khẩu, quá cảnh thủy sản, sản phẩm thủy sản có nguồn gốc từ khai thác qua lãnh thổ Việt Nam. Hiện nay, 100% nguyên liệu thủy sản nhập khẩu từ tàu vận chuyển cập cảng chỉ định, được kiểm soát đảm bảo theo đúng quy định tại điều 70 Nghị định số 26/2019/NĐ-CP.

Tháng 10/2022, Đoàn thanh tra của EC về IUU đã thanh tra việc kiểm soát nguyên liệu thủy sản được vận chuyển bằng tàu trung chuyển và tàu đánh bắt tại cảng chỉ định. Đoàn nhận định Cục Thú y có nhiều tiến bộ trong việc kiểm soát nguyên liệu thủy sản nhập khẩu từ tàu đánh bắt, tàu trung chuyển tại các cảng biển chỉ định.

Tính đến hết tháng 11/2022, Cục Thú y đã tổ chức kiểm soát 18 tàu cập cảng để bốc dỡ nguyên liệu thủy sản từ khai thác nhập khẩu tại các cảng chỉ định: Tân cảng Hiệp Phước, Cam Ranh, Quốc tế Long An, Sài Gòn - Hiệp Phước, Cửa Lò; số lượng thủy sản khai thác là 48.445.100 kg (năm 2021, đã tổ chức kiểm soát 23 tàu cập cảng; số lượng thủy sản khai thác là 52.717.126 kg).

II. CÔNG TÁC KIỂM TRA VỆ SINH THÚ Y, KIỂM SOÁT GIẾT MỒ, ATTP

2.1. Công tác chỉ đạo, điều hành

- Xây dựng, xin ý kiến các Bộ và trình Thủ tướng xem xét, ban hành Chỉ thị về tăng cường công tác quản lý, kiểm soát giết mổ động vật, bảo đảm an toàn dịch bệnh, an toàn thực phẩm.

- Trình Bộ Nông nghiệp và PTNT ban hành 4 văn bản gửi UBND các tỉnh, thành phố về kiện toàn, củng cố, tăng cường hệ thống thú y các cấp để bảo đảm thực thi nhiệm vụ tại địa phương.

- Tổ chức Hội nghị kiểm soát giết mổ động vật và quản lý buôn bán thuốc thú y, diễn ra ngày 16/4/2022 tại Bà Rịa - Vũng Tàu do Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp và PTNT và UBND tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu chủ trì.

- Thành lập 12 đoàn công tác đi kiểm tra, đôn đốc về công tác quản lý giết mổ gia súc, gia cầm, kiểm tra điều kiện vệ sinh thú y; kiểm tra liên ngành về an toàn thực phẩm tại 12 tỉnh, thành phố.

- Hoàn thiện hợp phần về “Tăng cường năng lực quản lý, kiểm dịch động vật, kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y và ATTP đối với động vật, sản phẩm động vật giai đoạn 2022 – 2030” thuộc Kế hoạch quốc gia thực hiện Đề án theo Quyết định số 414 ngày 22/3/2021 của Thủ tướng Chính phủ.

- Tổ chức Hội nghị trực tuyến hướng dẫn triển khai thực hiện một số nội dung quy định tại Thông tư số 10/2022/TT-BNNPTNT ngày 14/9/2022 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư 09/2016/TT-BNNPTNT ngày 01/6/2016 quy định về kiểm soát giết mổ và kiểm tra vệ sinh thú y ngày 27/10/2022.

- Hội nghị triển khai Nghị định thư về các yêu cầu kiểm dịch, kiểm tra và vệ sinh thú y đối với sản phẩm tổ yến xuất khẩu sang Trung Quốc ngày 22/11/2022 tại thành phố Hồ Chí Minh.

2.2. Kết quả thực hiện các Chương trình giám sát ATTP

* Giám sát sản phẩm ong xuất khẩu

Năm 2022, Cục Thú y đã kiểm tra, đánh giá điều kiện đảm bảo ATTP đối với cơ sở chế biến mật ong xuất khẩu và lấy 319 mẫu mật ong các loại (tăng hơn so với năm 2021 là 307 mẫu) với 3.515 lượt các chất kiểm soát gồm (A6, B1, B2c, B2f, B3a, B3b, B3c). Các lượt mẫu phân tích đều đạt yêu cầu đối với các chỉ tiêu tồn dư kháng sinh, hóa chất bảo vệ thực vật. Các mẫu còn lại đang tiếp tục quá trình phân tích theo đề cương Chương trình giám sát.

* Giám sát ATTP chuỗi sản xuất thịt gà xuất khẩu

Năm 2022, số lượng mẫu lấy 200 mẫu tại 6 trang trại gà và cơ sở giết mổ với 616 lượt với các nhóm chất kiểm soát (A1, A3, A4, A5, A6, B1, B2a, B2b, B2c, B2e, B3a, B3c, B3d). Các lượt mẫu phân tích đều đạt yêu cầu đối với các chỉ tiêu tồn dư kháng sinh.

Kết quả giám sát năm 2021, 2022 cho thấy các mẫu giám sát tại trang trại, cơ sở giết mổ, cơ sở chế biến đều đạt yêu cầu đối với chỉ tiêu vi sinh vật, tồn dư kháng sinh. Các công ty đã áp dụng chặt chẽ quy trình đảm bảo điều kiện VSTY, ATTP tại các cơ sở giết mổ, chế biến thịt gà xuất khẩu.

* Kiểm tra, giám sát ATTP đối với sữa tươi nguyên liệu

Năm 2022, Cục Thú y đã lấy 301 mẫu sữa tươi nguyên liệu với 1.390 lượt với 8 nhóm chất kiểm soát (A6, B1, B2a, B2f, B3a, B3b, B3c, B3d). Trong đó 271 mẫu sữa tươi được lấy từ 18 cơ sở vắt sữa, và 30 mẫu sữa từ 15 cơ sở chế biến sữa của 9 doanh nghiệp gồm có công ty sữa đã đăng ký xuất khẩu sữa sang thị trường Trung Quốc. Các lượt mẫu phân tích đều đạt yêu cầu đối với các chỉ tiêu tồn dư kháng sinh, hóa chất bảo vệ thực vật.

Năm 2021, các chất cần kiểm soát trong 301 mẫu sữa tươi nguyên liệu với 1.102 lượt, kết quả phân tích đều đạt yêu cầu đối với từng chỉ tiêu kiểm soát của 8 nhóm chất kiểm tra.

2.3. Dự án “Nâng cao phúc lợi động vật tại Việt Nam”

Xây dựng cơ sở dữ liệu về cơ sở giết mổ, đàn gia súc và truy xuất nguồn gốc sản phẩm có nguồn gốc động vật. Lấy ý kiến góp ý sử dụng phần mềm cơ sở dữ liệu quốc gia (CSDLQG) về cơ sở giết mổ, đàn gia súc và truy xuất nguồn gốc sản phẩm có nguồn gốc động vật tại một số tỉnh, thành phố. Tổ chức Hội thảo lấy ý kiến đối với Dự thảo TCVN Phúc lợi động vật (Phần 2: Vận chuyển và Phần 3: Giết mổ).

2.4. Thanh tra, kiểm tra an toàn thực phẩm

Chủ trì đoàn kiểm tra liên ngành về thực phẩm tại Lạng Sơn và Bắc Giang theo kế hoạch của Ban Chỉ đạo Trung ương về an toàn thực phẩm. Tham gia 2 đoàn kiểm tra liên ngành về an toàn thực phẩm trong dịp Tết Nguyên đán Nhâm Dần và Lễ hội Xuân 2022: đoàn số 1 kiểm tra tại Nghệ An, Hà Tĩnh; đoàn số 3 kiểm tra tại Phú Thọ, Tuyên Quang.

Thành lập 10 đoàn công tác đi kiểm tra, đôn

đốc về công tác quản lý giết mổ gia súc, gia cầm, kiểm tra điều kiện vệ sinh thú y; kiểm tra về an toàn thực phẩm tại các tỉnh, thành phố.

2.5. Khó khăn, bất cập trong công tác kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y và vệ sinh ATTP

- Chăn nuôi nhỏ lẻ, phân tán, chiếm tỷ lệ trên 50%, số hộ giết mổ động vật nhỏ lẻ trong khu dân cư còn nhiều, phân bố rộng trên địa bàn cấp huyện, trong khi giao thông đi lại, kiểm tra, kiểm soát gặp nhiều khó khăn, nhất là các tỉnh miền núi;

- Chính quyền cấp xã được giao quản lý giết mổ nhỏ lẻ, tuy nhiên không đủ người có chuyên môn và được đào tạo để thực hiện có hiệu quả công tác KSGM; ở cấp huyện chỉ thực hiện KSGM tại một số trung tâm huyện và một số xã; việc thu phí không đủ chi trả công cho nhân viên làm nhiệm vụ KSGM;

- Các địa phương ở phía Bắc có rất ít hoặc chưa có cơ sở giết mổ động vật tập trung, chủ yếu cơ sở giết mổ nhỏ lẻ, nên việc KSGM chưa hiệu quả hoặc không thực hiện, trong khi, chính quyền chưa quan tâm đúng mức về công tác quản lý, giám sát, chủ yếu giao cho lực lượng thú y cơ sở thực hiện.

III. CÔNG TÁC XUẤT KHẨU SẢN PHẨM ĐỘNG VẬT

3.1. Xuất khẩu tổ yến

Sau 4 năm đàm phán, ngày 9/11/2022 Bộ Nông nghiệp và PTNT Việt Nam và Tổng cục Hải quan Trung Quốc đã ký Nghị định thư yêu cầu kiểm dịch, kiểm tra và vệ sinh thú y đối với sản phẩm tổ yến xuất khẩu từ Việt Nam sang Trung Quốc. Ngày 22/11/2022, Bộ Nông nghiệp và PTNT đã tổ chức hội nghị phổ biến Nghị định thư. Hiện nay, Cục Thú y đang tiến hành trao đổi với phía Trung Quốc để thống nhất mẫu Giấy chứng nhận kiểm dịch xuất khẩu; đồng thời hướng dẫn các doanh nghiệp xuất khẩu tổ yến chuẩn bị các điều kiện cần thiết để đăng ký xuất khẩu.

3.2. Xuất khẩu sữa và sản phẩm sữa

Tiếp tục hỗ trợ các Công ty sữa có nhu cầu xuất khẩu sang Trung Quốc theo quy định mới tại Lệnh 248 và 249 của Trung Quốc. Bên cạnh đó, Cục Thú y còn hỗ trợ các doanh nghiệp hoàn thiện và gửi hồ sơ đăng ký xuất khẩu sữa đi Indonesia.

Kết quả xuất khẩu: Trong năm 2022, Cục Thú y đã thực hiện kiểm dịch xuất khẩu hơn 13.000 tấn sữa với giá trị gần 25 triệu đô la Mỹ, trong

đó có có gần 1.000 tấn sang Trung Quốc, giảm mạnh (giảm 50%) so với cùng kỳ năm 2021 là hơn 26.000 tấn với giá trị 150 triệu đô la Mỹ.

3.3. Xuất khẩu thịt gà chế biến

Ngày 31/8/2022, Nhật Bản tiếp tục thông báo chấp thuận cho nhà máy chế biến thịt gà của Công ty cổ phần CP tại Bình Phước xuất khẩu thịt gà chế biến sang Nhật Bản. Hiện nay, Cục Thú y đang tiếp tục đàm phán để xuất khẩu sản phẩm này sang Hàn Quốc, EU, Anh, các nước Trung Đông.

Kết quả xuất khẩu: tính từ thời điểm thịt gà chế biến của Việt Nam được phép xuất khẩu cho đến nay, các công ty của Việt Nam đã xuất khẩu được hơn 11.000 tấn thịt gà chế biến với giá trị hơn 60 triệu đô la Mỹ. Trong đó năm 2022, đã xuất khẩu được gần 3.700 tấn thịt gà chế biến, tăng 31,18% so với năm 2021 (hơn 2.800 tấn).

3.4. Xuất khẩu thịt lợn

Hiện nay, có 5 Công ty đang được phép xuất khẩu thịt lợn đông lạnh sang Hồng Kông. Trong năm 2022, đã hoàn thiện hồ sơ đăng ký xuất khẩu cho 01 Công ty và đã nộp Cơ quan An toàn thực phẩm Hồng Kông thẩm định.

Kết quả xuất khẩu: Đã xuất khẩu được xấp xỉ 6.000 tấn thịt lợn các loại, trong đó hơn 5.900 tấn là thịt lợn sữa, lợn chọi đông lạnh, tăng 19,65% so với năm 2021 (5.000 tấn).

3.5. Xuất khẩu các sản phẩm thịt tiết trùng

Cục Thú y đã đàm phán thống nhất các tiêu chuẩn an toàn thực phẩm và Mẫu giấy chứng nhận kiểm dịch xuất khẩu các sản phẩm thịt tiết trùng từ Việt Nam sang Hàn Quốc.

Kết quả xuất khẩu: Năm 2022, xuất khẩu hơn 100 tấn sản phẩm thịt tiết trùng sang thị trường Hàn Quốc với giá trị hơn 500 nghìn đô la Mỹ, tăng gần 140% so với năm 2021.

3.6. Xuất khẩu mật ong và sản phẩm từ ong

Trong năm 2022, Cục Thú y đã thực hiện hướng dẫn, đăng ký mã TRACE cho 16 doanh nghiệp đủ điều kiện xuất khẩu mật ong vào thị trường EU, đã kiểm dịch xuất khẩu 30.000 tấn mật ong với giá trị 50 triệu đô la Mỹ. So với cùng kỳ năm 2021, giảm 45,23% (hơn 54.000 tấn).

3.7. Xuất khẩu trứng và sản phẩm trứng gia cầm

Thực hiện cung cấp thông tin cho Cơ quan Thú

y Hồng Kông dỡ bỏ lệnh cấm nhập khẩu trứng gia cầm tươi từ tỉnh Tây Ninh; tiếp tục trao đổi với Cơ quan an toàn thực phẩm Singapore để xuất khẩu trứng gia cầm tươi sang thị trường này.

Kết quả xuất khẩu: Từ đầu năm 2022 đến nay, các doanh nghiệp đã xuất khẩu gần 800 tấn trứng gia cầm các loại, hơn xấp xỉ 10 triệu quả trứng vịt muối, 3,6 triệu quả trứng gà tươi và 3.800 quả trứng gia cầm giống với giá trị gần 4 triệu đô la Mỹ. So với cùng kỳ năm 2021, nhìn chung lượng trứng xuất khẩu tăng nhẹ. Trong đó, trứng cút đóng lon tăng 62,60%; trứng muối tăng 20,53%. Tuy nhiên trứng gà tươi lại giảm mạnh (94,20%).

3.8. Xuất khẩu bột cá và dầu cá

Từ đầu năm 2022 đến nay, xuất khẩu hơn 170.000 tấn bột cá, dầu cá với giá trị khoảng 90 triệu đô la Mỹ, trong đó gần 130.000 tấn sang Trung Quốc, so với cùng kỳ năm 2021, lượng bột cá, dầu cá xuất khẩu tăng (24,09%).

3.9. Xuất khẩu lông vũ

Đã xuất khẩu khoảng 10.000 tấn lông vũ với giá trị hơn 30 triệu đô la Mỹ, trong đó hơn 7.000 tấn sang Trung Quốc, tăng nhẹ so với cùng kỳ năm 2021 (9.000 tấn, 11,11%).

3.10. Xuất khẩu gia cầm

Trong năm 2022, số lượng gia cầm giống được kiểm dịch xuất khẩu tăng mạnh đạt hơn 800 nghìn con, tăng 9,37% so với cùng kỳ năm 2021 (gần 700 nghìn con). Việt Nam đã xuất khẩu gà giống sang Lào.

3.11. Xuất khẩu lợn

Cục Thú y đã thực hiện kiểm dịch và cấp giấy chứng nhận kiểm dịch xuất khẩu 15.490 con lợn giống sang Campuchia, Lào, tăng gần 193% so với năm 2021.

3.12. Xuất khẩu khí đuôi dài

Việt Nam đã xuất khẩu khí đuôi dài sang Mỹ, Nhật, Tây Ban Nha, Pháp, Hàn Quốc, ... với số lượng 6.605 con sang các nước phục vụ mục đích nghiên cứu, y tế, giảm 9,76% so với năm 2021.

3.13. Xuất khẩu thủy sản giống

Trong năm 2022, đã xuất khẩu được khoảng 84 triệu con tôm giống và hơn 12 triệu con cá cảnh các loại. So với năm 2021, lượng tôm giống xuất khẩu tăng mạnh (hơn 200%) ./.